

KẾ HOẠCH

Thực hiện Đề án “Giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng dân tộc thiểu số giai đoạn 2018 - 2025” trên địa bàn tỉnh Đắk Nông

Thực hiện Quyết định số 498/QĐ-TTg ngày 14/4/2015 của Thủ tướng Chính phủ, về phê duyệt Đề án “Giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng dân tộc thiểu số giai đoạn 2015 - 2025” và Quyết định số 439/QĐ-UBND ngày 13/8/2015 của Ủy ban Dân tộc, về Ban hành Kế hoạch thực hiện Đề án “Giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng dân tộc thiểu số”, Ủy ban nhân dân tỉnh Đắk Nông ban hành Kế hoạch triển khai thực hiện, với nội dung như sau:

I. Mục đích, yêu cầu

1. Mục đích

a) Triển khai thực hiện có hiệu quả các nội dung, nhiệm vụ của Đề án được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 498/QĐ-TTg ngày 14/4/2015.

b) Nâng cao nhận thức và ý thức pháp luật, chuyển đổi hành vi trong hôn nhân của đồng bào dân tộc thiểu số nhằm giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống, góp phần nâng cao chất lượng dân số và nguồn nhân lực vùng dân tộc thiểu số.

2. Yêu cầu

a) Các hoạt động trong kế hoạch phải cụ thể, khả thi, bám sát các nội dung, nhiệm vụ của Đề án được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt và phù hợp với điều kiện, tình hình thực tế của địa phương.

b) Chú trọng đối với các địa bàn vùng dân tộc thiểu số có tỷ lệ hoặc nguy cơ tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống cao để xác định các hoạt động ưu tiên và tăng cường nguồn lực trong triển khai thực hiện.

c) Lồng ghép, kết hợp các hoạt động thực hiện Đề án với các chương trình, đề án, kế hoạch khác có liên quan, đã và đang triển khai thực hiện tại các địa phương bảo đảm tiết kiệm, hiệu quả và không chồng chéo.

d) Các Sở, Ban, ngành và các địa phương phối hợp chặt chẽ trong tổ chức triển khai thực hiện các nhiệm vụ theo Kế hoạch.

II. Mục tiêu

1. Mục tiêu chung

Phấn đấu đến năm 2025 cơ bản ngăn chặn, đẩy lùi tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số, góp phần nâng cao chất lượng dân số và nguồn nhân lực trong đồng bào dân tộc thiểu số.

2. Mục tiêu cụ thể

a) Nâng cao nhận thức, chuyển đổi hành vi trong hôn nhân góp phần giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

- Đến năm 2025, trên 90% cán bộ công chức làm công tác dân tộc các cấp, cán bộ văn hóa - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số được tập huấn nâng cao năng lực, kỹ năng vận động, tư vấn, truyền thông thay đổi hành vi về tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

- 100% trường dân tộc nội trú, bán trú trên địa bàn tỉnh và cộng đồng các xã có đồng đồng bào dân tộc thiểu số sinh sống được tuyên truyền, cung cấp thông tin, kiến thức pháp luật liên quan về lĩnh vực hôn nhân gia đình, về tác hại, hệ lụy của tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống bằng nội dung, hình thức phù hợp.

b) Giảm tỷ lệ tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống trong vùng dân tộc thiểu số

Giảm bình quân 2%-3%/năm số cặp tảo hôn và 3% - 5%/năm số cặp kết hôn cận huyết thống đối với địa bàn dân tộc thiểu số có tỷ lệ tảo hôn, kết hôn cận huyết thống cao. Đến năm 2025, phấn đấu ngăn chặn, hạn chế tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

III. Phạm vi, đối tượng

1. Phạm vi thực hiện

Tại vùng dân tộc thiểu số, tập trung tại địa bàn xã có đồng đồng bào dân tộc thiểu số sinh sống và có tỷ lệ tảo hôn, kết hôn cận huyết thống cao; các trường dân tộc nội trú, bán trú trên địa bàn tỉnh.

2. Đối tượng

Đồng bào các dân tộc thiểu số, già làng, người có uy tín, cán bộ xã, thôn, bon, buôn, bản và các đoàn thể vùng dân tộc thiểu số có tỷ lệ tảo hôn, kết hôn cận huyết thống cao; học sinh các trường dân tộc, nội trú, bán trú; cán bộ làm công tác dân tộc các cấp và các cơ quan tổ chức, cá nhân liên quan.

IV. Nhiệm vụ và giải pháp thực hiện

1. Điều tra, khảo sát thu thập thông tin về tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống

- Điều tra, khảo sát, thu thập thông tin, số liệu liên quan về thực trạng tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống và đánh giá kết quả thực hiện Đề án trên địa bàn tỉnh.

- Căn cứ kết quả điều tra, khảo sát, thu thập thông tin về thực trạng kinh tế - xã hội của các dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh theo Quyết định 02/QĐ-TTg ngày 05/01/2015 của Thủ tướng Chính phủ Phê duyệt Đề án “Điều tra, thu thập thông tin về thực trạng kinh tế - xã hội của 53 dân tộc thiểu số” và kết quả các hoạt động khảo sát, thu thập thông tin hàng năm trên địa bàn tỉnh để đánh giá thực trạng, kết quả kế hoạch thực hiện Đề án hàng năm, giai đoạn 2018-2020 và giai đoạn 2020-2025.

- Trên cơ sở kết quả điều tra, khảo sát, thu thập thông tin xác định đối tượng, địa bàn để xây dựng nội dung, hình thức tuyên truyền, triển khai các mô hình phù hợp với thực trạng tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống trên địa bàn tỉnh.

2. Tổ chức các hoạt động truyền thông, vận động, nâng cao nhận thức, thay đổi hành vi của đồng bào dân tộc thiểu số trong hôn nhân và tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống

- Tăng cường các hoạt động tuyên truyền, vận động thường xuyên tại các thôn, bon, buôn, bản, các xã bằng các hình thức truyền thông như: Trên các phương tiện thông tin đại chúng (mở các chuyên trang, chuyên mục trên các Báo Đất Nông; trên các trang thông tin điện tử, đài phát thanh, tuyến hình, qua hệ thống thông tin, truyền thanh tuyến xã); lồng ghép tổ chức các cuộc thi tìm hiểu pháp luật; tổ chức chiếu phim lưu động; tổ chức các hội nghị tuyên truyền phổ biến pháp luật; nói chuyện chuyên đề, hoạt động tư vấn, trợ giúp pháp lý tại cộng đồng, xã, thôn, bon, buôn, bản.

- Tổ chức tuyên truyền và thực hiện lồng ghép các hoạt động truyền thông cho học sinh dân tộc thiểu số tại các trường dân tộc nội trú, bán trú trên địa bàn tỉnh; đồng bào dân tộc thiểu số, già làng, người có uy tín, cán bộ xã, thôn, bon, buôn, bản thuộc vùng dân tộc thiểu số có tỷ lệ tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống cao.

3. Biên soạn, cung cấp thông tin, tài liệu, sản phẩm truyền thông liên quan tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống, hôn nhân gia đình phù hợp

Biên soạn, cung cấp thông tin, tài liệu, sản phẩm truyền thông liên quan đến tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống, hôn nhân gia đình như:

- Tài liệu hệ thống hóa các văn bản pháp luật liên quan về hôn nhân và gia đình, về tác hại, hậu quả của tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống.

- Tài liệu hỏi - đáp pháp luật về hôn nhân, về tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống (song ngữ).

- Sổ tay tuyên truyền các loại như: Sổ tay tuyên truyền viên; sổ tay lồng ghép tuyên truyền ngăn ngừa tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống.

- Tờ rơi, tờ gấp, pa nô, áp phích, tranh cổ động, khẩu hiệu,... tuyên truyền pháp luật về hôn nhân và gia đình.

- Xây dựng chuyên mục, chương trình tuyên truyền phổ biến pháp luật liên quan về hôn nhân, gia đình trên đài, báo, tạp chí...

4. Xây dựng, triển khai, nhân rộng mô hình đối với địa bàn vùng dân tộc thiểu số có tỷ lệ hoặc nguy cơ cao về tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống

Giai đoạn 2018-2020, tiến hành điều tra, khảo sát lựa chọn thực hiện 03 mô hình gồm 01 mô hình ở trường dân tộc nội trú, bán trú và 02 mô hình ở xã có tỷ lệ hoặc nguy cơ cao về tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống, để triển khai thực hiện các hoạt động, tuyên truyền, cung cấp thông tin, phổ biến pháp luật; truyền thông, vận động, tư vấn, can thiệp, hỗ trợ... nhằm nâng cao nhận thức, thay đổi hành vi, tăng cường khả năng tiếp cận thông tin và huy động sự tham gia của cộng đồng thực hiện ngăn ngừa, giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số tại những xã và trường học

được lựa chọn thực hiện mô hình. Thông qua việc thực hiện mô hình, xây dựng đội ngũ cộng tác viên, tuyên truyền viên thực hiện công tác tuyên truyền giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống.

5. Nâng cao năng lực cho cán bộ, công chức và quản lý, kiểm tra, đánh giá, sơ kết, tổng kết Kế hoạch thực hiện Đề án

- Tổ chức các hoạt động nâng cao năng lực cho đội ngũ cán bộ tham gia thực hiện Kế hoạch từ cấp tỉnh đến cơ sở:

+ Tập huấn, bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng truyền thông, vận động, tư vấn pháp luật liên quan về hôn nhân và gia đình trong đồng bào dân tộc thiểu số.

+ Hỗ trợ, cung cấp tài liệu, sản phẩm truyền thông liên quan về hôn nhân và gia đình cho các tổ chức, cá nhân tham gia thực hiện tuyên truyền và ngăn ngừa tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống ở vùng dân tộc thiểu số.

- Quản lý, kiểm tra, đánh giá, sơ kết, tổng kết Kế hoạch thực hiện Đề án:

+ Lồng ghép, đưa mục tiêu, nhiệm vụ thực hiện giảm thiểu tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống vào trong chương trình, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

+ Xây dựng, lồng ghép đưa các quy định của pháp luật về tảo hôn, hôn nhân, cận huyết thống và các quy định của pháp luật liên quan khác vào hương ước, quy ước, tiêu chuẩn bản làng văn hóa, gia đình văn hóa.

+ Tăng cường công tác kiểm tra, phát hiện sớm các trường hợp có nguy cơ tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống để có biện pháp kịp thời ngăn ngừa.

+ Thực hiện báo cáo định kỳ hằng năm và giai đoạn đến năm 2020, 2025 báo cáo sơ kết, tổng kết kế hoạch thực hiện Đề án.

V. Kinh phí thực hiện

Kinh phí thực hiện Kế hoạch thực hiện Đề án “Giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng dân tộc thiểu số giai đoạn 2018-2025” trên địa bàn tỉnh Đắk Nông, từ nguồn ngân sách nhà nước được phân cấp theo quy định, nguồn Trung ương hỗ trợ (nếu có) và các nguồn kinh phí hợp pháp khác (nếu có). Đối với những nội dung thuộc chức năng, nhiệm vụ các cơ quan, đơn vị có liên quan sử dụng dự toán được UBND tỉnh bố trí hằng năm để thực hiện; các chế độ, chính sách thực hiện Kế hoạch thực hiện Đề án “Giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng dân tộc thiểu số giai đoạn 2018-2025” trên địa bàn tỉnh Đắk Nông thực hiện theo quy định hiện hành.

VI. Tổ chức thực hiện

1. Ban Dân tộc tỉnh

- Chủ trì, phối hợp với các Sở, Ban, ngành và địa phương có liên quan tham mưu UBND tỉnh quản lý, và triển khai thực hiện các nội dung, nhiệm vụ Kế hoạch trên địa bàn tỉnh.

- Phối hợp với Sở Tài chính và các Sở, Ban, ngành liên quan tham mưu UBND tỉnh bố trí kinh phí hằng năm để triển khai thực hiện. Đồng thời, phối hợp tham mưu UBND tỉnh đề nghị Trung ương hỗ trợ kinh phí và huy động các nguồn kinh phí hợp pháp khác để thực hiện Kế hoạch.

- Chủ trì, phối hợp với các Sở, Ban, ngành và địa phương liên quan kiểm tra, đánh giá kết quả thực hiện; hướng dẫn, tham mưu xử lý các khó khăn, vướng mắc trong quá trình thực hiện; tham mưu thực hiện báo cáo sơ kết, tổng kết cho UBND tỉnh và Ủy ban Dân tộc theo quy định.

2. Sở Tài chính

Căn cứ vào chức năng nhiệm vụ được giao để thực hiện kế hoạch, khả năng ngân sách cấp tỉnh và nguồn hỗ trợ của Trung ương (nếu có), tham mưu UBND tỉnh bố trí kinh phí thực hiện theo quy định hiện hành. Đối với các nhiệm vụ thuộc chức năng đề nghị các cơ quan sử dụng trong kinh phí thường xuyên theo định mức để thực hiện.

3. Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch

Chủ trì, phối hợp với Ban Dân tộc tỉnh tổ chức các hoạt động truyền thông, vận động, nâng cao nhận thức, thay đổi hành vi trong hôn nhân, tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống đối với vùng đồng bào dân tộc thiểu số. Đưa tiêu chí không có tảo hôn, kết hôn cận huyết thống vào hương ước, quy ước gắn với bình xét các danh hiệu văn hóa trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số, vùng khó khăn, đặc biệt khó khăn.

4. Sở Lao động - Thương binh và Xã hội

Trên cơ sở chương trình, kế hoạch, đề án có liên quan phối hợp với Ban Dân tộc tỉnh lồng ghép các hoạt động nhằm giảm thiểu tảo hôn và hôn nhân cận huyết trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

5. Sở Thông tin và Truyền thông

Chủ trì, phối hợp với Ban Dân tộc tỉnh và các đơn vị liên quan chỉ đạo các cơ quan thông tấn, báo chí đẩy mạnh các hoạt động thông tin, tuyên truyền, giáo dục, chuyển đổi hành vi về tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

6. Sở Giáo dục và Đào tạo

Phối hợp với Ban Dân tộc tỉnh và các đơn vị liên quan trong việc tổ chức tuyên truyền, giáo dục, tăng cường các nội dung về kỹ năng sống, sức khỏe sinh sản vị thành niên, những hệ lụy và tác hại của tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống đối với học sinh tại các trường phổ thông dân tộc nội trú.

7. Sở Y tế

Thực hiện lồng ghép các hoạt động tư vấn, can thiệp y tế trong các chương trình, đề án được phê duyệt nhằm giảm thiểu tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

8. Báo Đắk Nông, Đài Phát thanh và Truyền hình tỉnh

Tăng cường thông tin tuyên truyền nhằm giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng dân tộc thiểu số; xây dựng kế hoạch thực hiện các chuyên trang, chuyên mục và bố trí thời lượng hợp lý, tuyên truyền những mô hình, cách làm hay, hiệu quả; phê phán những hủ tục lạc hậu, những hệ lụy và tác hại của tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống đối với phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh.

9. Đề nghị Ủy ban Mặt trận Tổ quốc tỉnh, Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh, Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh tỉnh

Trong phạm vi, chức năng nhiệm vụ được giao phối hợp lồng ghép, tổ chức tuyên truyền nhằm giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh.

10. Các Sở, Ngành, đơn vị liên quan

Căn cứ chức năng, nhiệm vụ được giao, phối hợp với Ban Dân tộc tỉnh trong quá trình tổ chức triển khai thực hiện Kế hoạch này và lồng ghép các nội dung hoạt động của Kế hoạch với các chương trình, dự án liên quan của Sở, Ngành, đơn vị.

11. Ủy ban nhân dân các huyện, thị xã

Chỉ đạo Phòng Dân tộc cấp huyện chủ trì, phối hợp với Phòng, Ban, đơn vị liên quan khảo sát thu thập thông tin về tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống, xây dựng kế hoạch thực hiện phù hợp với tình hình, điều kiện cụ thể của địa phương nhằm thực hiện đạt mục tiêu Kế hoạch đề ra. Chỉ đạo việc lồng ghép giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong việc tổ chức, triển khai thực hiện các chương trình, chính sách tại địa phương. Định kỳ hằng năm tổng hợp báo cáo kết quả thực hiện Kế hoạch trên địa bàn về Ban Dân tộc tỉnh để tổng hợp báo cáo UBND tỉnh.

Trên đây là Kế hoạch thực hiện Quyết định số 498/QĐ-TTg ngày 14/4/2015 của Thủ tướng Chính phủ, về phê duyệt Đề án “Giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng dân tộc thiểu số giai đoạn 2018-2025 trên địa bàn tỉnh Đắk Nông. Các Sở, Ngành, đơn vị và các địa phương trên địa bàn tỉnh nghiêm túc triển khai thực hiện./.

Nơi nhận:

- Ủy Ban Dân tộc;
- Bộ Tài Chính;
- TT Tỉnh ủy;
- TT HĐND tỉnh;
- CT, các PCT UBND tỉnh;
- Các Sở, Ban, ngành, đoàn thể;
- UBND các huyện, thị xã;
- CVP, PVP UBND tỉnh;
- Lưu: VT, KHTC, KGVX (T).

05

**TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Cao Huy